

Forskning om och evidens kring person-centrerad vård

Joakim Öhlén, Professor, Centrumföreståndare

1. "Centrering" och personcentrerad vård
 2. Personcentrering med grund i etik
 3. Utveckling och utvärdering
 4. Metodik
 5. Resultat
 6. Kommunikation av forskningen
-

personcentrerad vård

people-centred care

barncentrerad vård

kvinnocentrerad vård

familjecentrerad vård

relationscentrerad vård

patientcentrerad vård

Exempel på sökord i internationella databaser över forskningsrapporter – database Pub Med : s.k. *MeSH terms*

Patient-centered care	Design of patient care wherein institutional resources and personnel are organized around patients rather than around specialized departments
Patient care management	Generating, planning, organizing, and administering medical and nursing care and services for patients
Patient participation	Patient involvement in the decision-making process in matters pertaining to health
Personhood	The state or condition of being a human individual accorded moral and/or legal rights. Criteria to be used to determine this status are subject to debate, and range from the requirement of simply being a human organism to such requirements as that the individual be self-aware and capable of rational thought and moral agency

”centrering” inom hälso- och sjukvård -- KÄNNETECKEN

Vara unik
Bli lyssnad till
Delat ansvar

Feldthusen m fl 2021

”centrering” inom hälso- och sjukvård -- KÄNNETECKEN

Vara unik
Bli lyssnad till
Delat ansvar

Feldthusen m fl 2021

Patientcentrerad vård – Personcentrerad vård

GEMENSAMMA TEMAN

(1) empati, (2) respekt (3), engagemang
(4), relationer, (5) kommunikation,
(6) delat beslutsfattande, (7) helhetssyn
(8) individualisering, (9) samordnad vård

OLIKARTADE MÅL

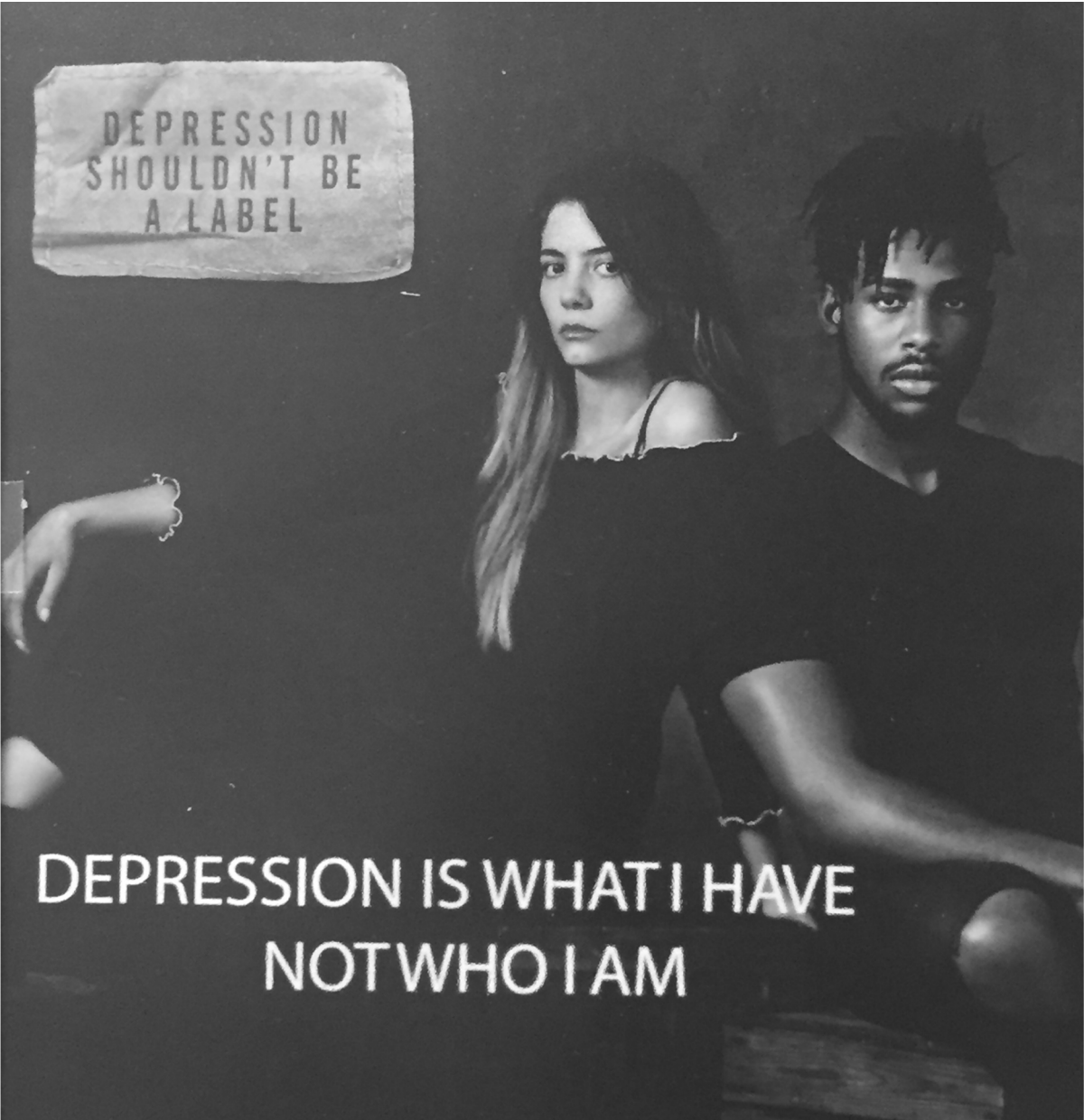
funktioner

meningsfullt liv

Håkansson, Eklund m fl 2010

**personcentrering
med grund i etik**

person
kapabel + lidande

DEPRESSION
SHOULDN'T BE
A LABEL

DEPRESSION IS WHAT I HAVE
NOT WHO I AM

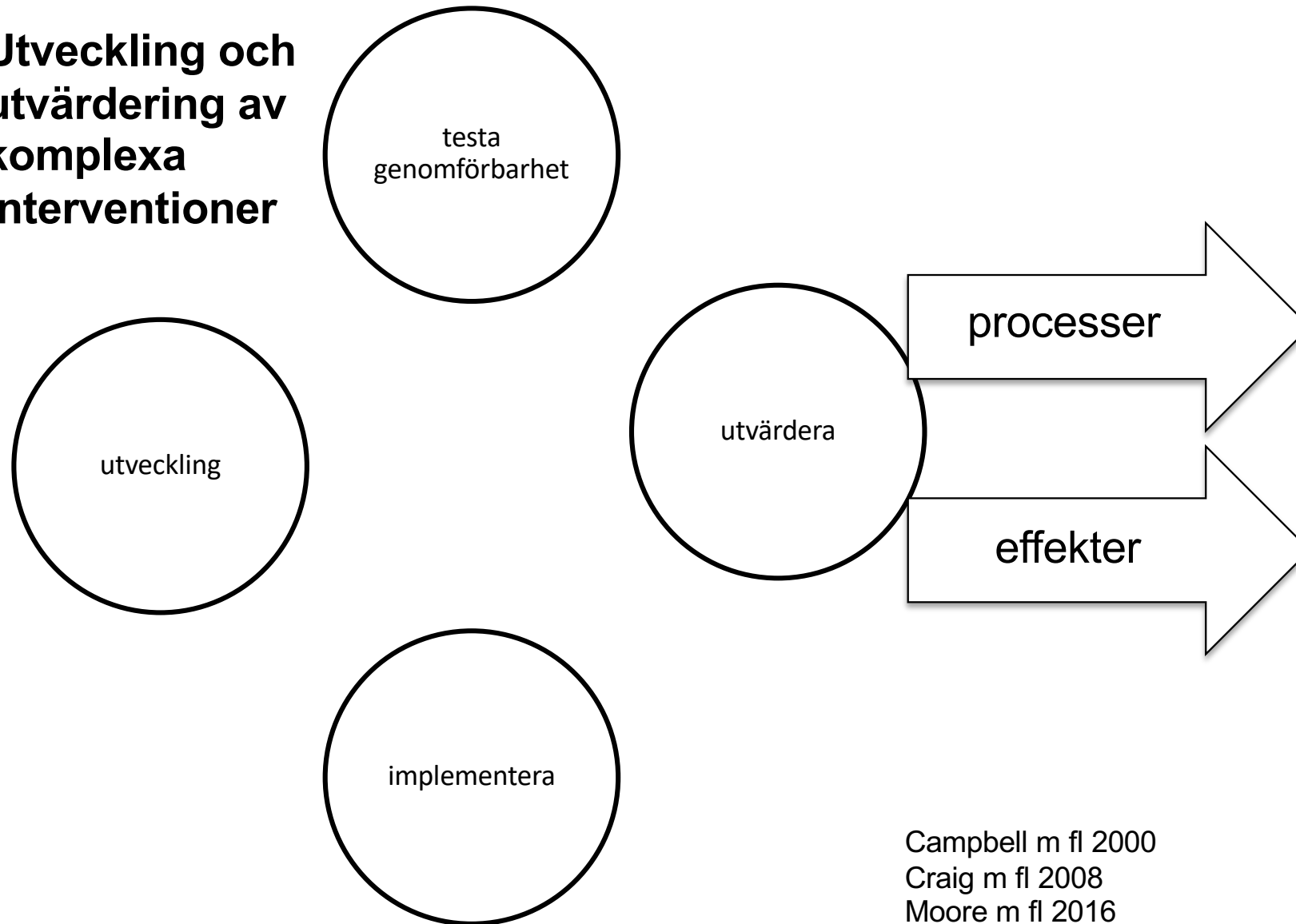
initiera partnerskap
med fokus på
patientens berättelse

partnerskap med delat
beslutsfattande

säkra partnerskap genom
journalföring av patientens
berättelse, preferenser och
delaktighet

Swedberg, Taft, Lindseth, Norberg,
Bergbom, Brink, Carlsson, Johansson,
Kjellgren, Lidén, Öhlén, Olsson, Rosen,
Rydmark & Stibrant Sunnerhagen (2011)
Gyllensten m fl 2020
Britten m fl., 2020

Utveckling och utvärdering av komplexa interventioner

Campbell m fl 2000
Craig m fl 2008
Moore m fl 2016
O'Cathain m fl 2019

Höftfraktur o höftplastik

Kronisk hjärtsvikt

Akut hjärtsjukdom

Huvud-halscancer

Depression

Reumatisk sjukdom

Stressrelaterad smärta hos skolungdom

Gravida kvinnor med diabetes typ 1

Gravida kvinnor med övervikt

Barn med missbildning i urinvägarna

Stroke

Högt blodtryck

Känslig tarm

Tarmcancer

Psykos

Data

intervjuer

enkäter

observationer

inspelade

samtal/vårdsituationer

patientjournaler

kvalitetsregister

...

...

Analysmetoder

beskrivande statistik

statistisk testning

beskrivande kvalitativ analys

kvalitativ tolkning

konversationsanalys

...

...

Personcentrerad vård jämfört med konventionell vård för personer med komplexa långvariga tillstånd – en utvecklingslinje inom forskningen

1. proof of concept Ekman et al 2012
2. vid sjukhusvård Olsson et al 2016
3. förbättra utskrivningsprocessen från sjukhus Uhlin et al 2016
4. i vårdförlopp som initierats inom slutenvård med stöd för patientens återhämtning inom primärvård
Fors et al 2016
5. vid vård via telefon / digitala vårdmöten Fors et al 2018,
Wallström et al 2020

Personcentererad vård i tillägg till konventionell vård

Fördelar rapporterade av patienter

- **tilltro till egen förmåga** Fors et al 2015, 2016, 2018; Wolf et al 2016; Pirhonen et al 2017; Feldthusen et al 2016;
- **hälsa** Feldthusen et al 2016; Lange et al 2019
- **lindrade symtom** Feldthusen et al 2016; Dudas et al 2013
- **fysisk function** Feldthusen et al 2016; Lange et al 2019; Haby et al 2015
- **söka och använda information, och förstå återhämtningen efter kirurgi** Öhlén et al., 2019

Förbättrade processer för hälso- och sjukvården

- **kortare vårdtid** Ekman et al., 2012; Olsson et al., 2014, 2016 **utan att öka risken för återinläggning** Ekman et al., 2012
- **utskrivningsprocess vid hemgång från sjukhus** Ulin et al., 2016
- **stöd för patienter att efter hemgång från sjukhus hantera återhämtningen** Fors et al., 2016

RESEARCH PAPER

WILEY

A national research centre for the evaluation and implementation of person-centred care: Content from the first year

Hanna Gyllensten PhD, Associate professor^{1,2}
Eva Jakobsson Ung PhD, Professor^{1,2}
Sofie Jakobsson PhD, Associate professor^{1,2}

ANALYSIS

Learning from Gothenburg model of person centred healthcare

Axel Wolf and colleagues discuss an initiative in Sweden that is redesigning healthcare in partnership with patients and achieving better clinical outcomes

Contents lists available at ScienceDirect

Geriatric Nursing

journal homepage: www.gnjournal.com

ELSEVIER

A systematic review on implementation of person-centered care interventions for older people in out-of-hospital settings

Zahra Ebrahimi, PhD, RN^{a,b,1,*}, Harshida Patel, RN, PhD^a, Helle Wijk, PhD, RN^{a,c},
Inger Ekman, RN, PhD^{a,b}, Patricia Olaya-Contreras, RN, PhD^a

^a Institute of Health and Care Sciences, Sahlgrenska Academy, University of Gothenburg
^b Centre for Person-Centred Care University of Gothenburg (GPCC)
^c Chalmers University of Technology, Department of Health, Safety and Environment

2:a upplagan

Liber

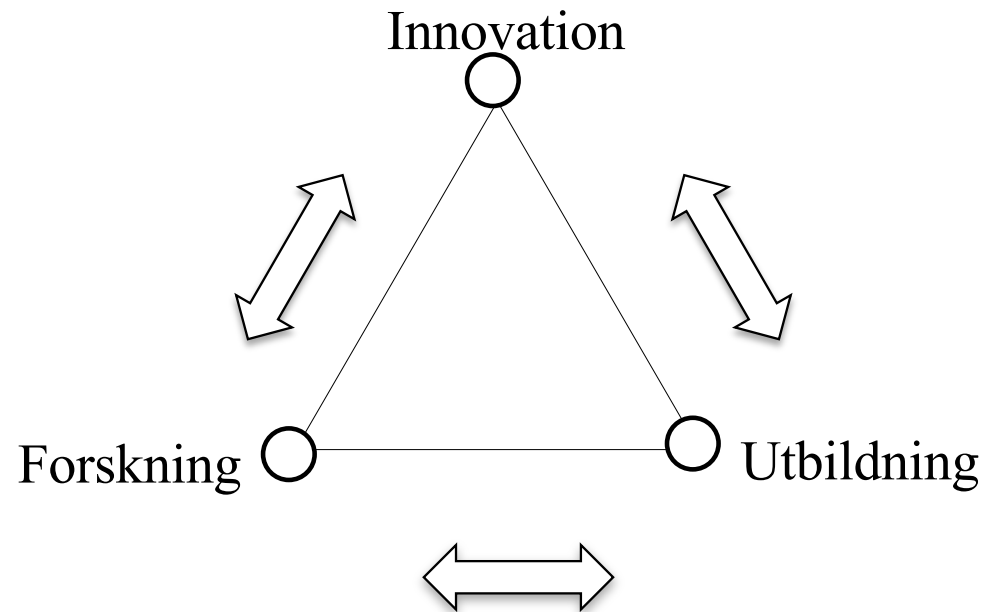
**En utbildning i
personcentrerad vård för
alla inom hälso- och
sjukvård samt omsorg.
Allt är helt kostnadsfritt.**

Kom igång med utbildning >

<https://medmanniska.org>

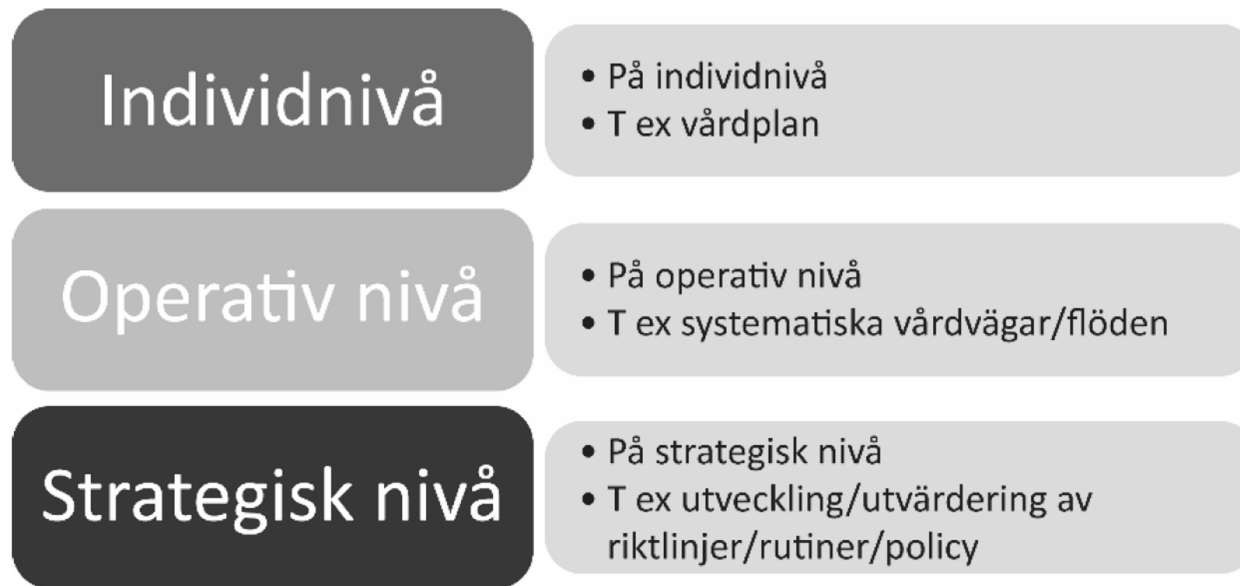
Hållbar förändring i vården – centralt inom GPCC

SVENSK STANDARD

SS-EN 17398:2020

Patientdelaktighet i hälso- och sjukvård – Minimikrav för personcentrerad vård

Figur B.1 – Nivåer av delaktighet

Tack!

Personcentrerad vård – Tillsammans 😊

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

gpcc.gu.se
joakim.ohlen@gu.se

